

Beslissing

(B)2471

15 december 2022

Eindbeslissing over de aanvraag tot certificering van de N.V. Fluxys Belgium – beheerder van de opslag

Genomen met toepassing van artikel 3*bis* van de Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees parlement en de raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	3
1.1. Het Europees recht.....	3
1.2. Het Belgisch recht.....	5
1.3. CREG bevoegde instantie in België voor certificering van de beheerder van de opslag	6
2. ANTECEDENTEN.....	7
3. ADVIES EUROPESE COMMISSIE	7
4. NIET-OPENBARE RAADPLEGING	8
5. BEOORDELING	8
5.1. Beschrijving opslaginstallatie voor aardgas te Loenhout.....	8
5.2. Artikel 3 <i>bis</i> , van de gasverordening	10
5.3. Artikel 8, van de gaswet	13
6. CONCLUSIE	15
BIJLAGE 1	16
BIJLAGE 2	17

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) onderzoekt hierna, op grond van artikel 3*bis* van de Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees parlement en de raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005 (hierna : gasverordening 715/2009), de aanvraag tot certificering van Fluxys Belgium N.V. – beheerder van de opslag.

Voornoemde aanvraag tot certificering werd door Fluxys Belgium N.V. op 17 oktober 2022 bij de CREG per email met ontvangstbewijs ingediend (Bijlage 1, van huidige eindbeslissing), te weten:

- de brief van de aanvraag opgesteld in het Nederlands, met daarin verwerkt in het bijzonder een antwoord op de leden 3 en 4, van artikel 3*bis*, van de gasverordening;
- de gecoördineerde statuten van Fluxys Belgium N.V., laatst aangepast op 10 mei 2022.

De CREG heeft over de ontwerpbeslissing een niet-openbare raadpleging georganiseerd van 28 oktober 2022 tot 18 november 2022. Per brief van 14 november 2022 heeft Fluxys Belgium N.V. geantwoord geen opmerkingen te hebben (Bijlage 2, van huidige ontwerpbeslissing).

De CREG heeft op 27 oktober 2022 de ontwerpbeslissing voor advies aan de Europese Commissie meegedeeld. De Europese Commissie heeft binnen de 25 werkdagen geen advies aan de CREG laten geworden.

De eindbeslissing is ingedeeld in zes delen. Het eerste deel gaat over het wettelijke kader. In het tweede deel worden de antecedenten uiteengezet. Het derde deel behandelt het vereiste van advies van de Europese Commissie over de ontwerpbeslissing. In het vierde deel wordt de niet-openbare raadpleging van de ontwerpbeslissing besproken. In het vijfde deel, wordt onderzocht of de aanvraag tot certificering de voorschriften van artikel 3*bis*, van de gasverordening en van artikel 8, de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (hierna: de gaswet) naleeft. Het zesde deel, tenslotte, bevat het besluit.

Deze beslissing werd goedgekeurd door het Directiecomité van de CREG op zijn vergadering van 15 december 2022.

1. WETTELIJK KADER

1.1. HET EUROPEES RECHT

1. Op datum van 1 juli 2022 werd de gasverordening gewijzigd en werd een artikel 3*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

2. Certificering van opslagsysteembeheerders

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle opslagsysteembeheerders, met inbegrip van die welke onder zeggenschap van een transmissiesysteembeheerder staan, overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde procedure worden gecertificeerd, hetzij door de nationale regulerende instantie, hetzij door een andere bevoegde instantie die door de betrokken lidstaat is aangewezen op grond van artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) 2017/1938 van het Europees Parlement en de Raad (1) (in beide gevallen „certificeringsinstantie”).

Dit artikel is ook van toepassing op opslagsysteembeheerders die onder zeggenschap staan van transmissiesysteembeheerders die reeds gecertificeerd zijn op grond van de ontvlechtigingsvoorschriften van de artikelen 9, 10 en 11 van Richtlijn 2009/73/EG.

2. De certificeringsinstantie vaardigt een ontwerpcertificeringsbesluit uit ten aanzien van opslagsysteembeheerders die ondergrondse gasopslaginstallaties met een capaciteit van meer dan 3,5 TWh beheren, indien uiterlijk op 1 februari 2023 of binnen 150 werkdagen na de datum van ontvangst van een kennisgeving op grond van lid 9 alle opslaginstallaties, ongeacht het aantal opslagsysteembeheerders, op 31 maart 2021 en 31 maart 2022 gevuld waren tot een niveau dat gemiddeld minder dan 30 % van hun maximumcapaciteit bedroeg.

Ten aanzien van de in de eerste alinea bedoelde opslagsysteembeheerders stelt de certificeringsinstantie alles in het werk om uiterlijk op 1 november 2022 een ontwerpcertificeringsbesluit uit te vaardigen. Ten aanzien van alle andere opslagsysteembeheerders vaardigt de certificeringsinstantie uiterlijk op 2 januari 2024 of binnen 18 maanden na de datum van ontvangst van een kennisgeving op grond van lid 8 of lid 9 een ontwerpcertificeringsbesluit.

3. Bij de overweging van het risico voor de energievoorzieningszekerheid in de Unie houdt de certificeringsinstantie rekening met elk risico voor de gasleveringszekerheid op nationaal, regionaal of Unieniveau, alsmede met enige beperking van dergelijk risico, dat onder meer voortvloeit uit:

a) de eigendom, de levering of andere commerciële relaties die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de stimulansen voor en het vermogen van de opslagsysteembeheerder om de ondergrondse gasopslaginstallatie te vullen;

b) de rechten en verplichtingen van de Unie ten aanzien van een derde land uit hoofde van het internationaal recht, met inbegrip van overeenkomsten die zijn gesloten met een of meer derde landen waarbij de Unie partij is en waarin de energievoorzieningszekerheid aan de orde komt;

c) de rechten en verplichtingen van de betrokken lidstaten ten aanzien van een derde land, die voortvloeien uit door de betrokken lidstaat met een of meer derde landen gesloten overeenkomsten, voor zover die overeenkomsten in overeenstemming zijn met het Unierecht, of d) andere specifieke feiten en omstandigheden van het geval.

4. Indien de certificeringsinstantie concludeert dat een persoon die direct of indirect zeggenschap heeft of rechten uitoefent over de opslagsysteembeheerder in de zin van artikel 9 van Richtlijn 2009/73/EG, de energievoorzieningszekerheid of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie of van een lidstaat in gevaar kan brengen, weigert de certificeringsinstantie de certificering. Als alternatief kan de certificeringsinstantie een certificeringsbeslissing onder voorwaarden afgeven die waarborgen dat de risico's die negatieve gevolgen kunnen hebben voor het vullen van de gasopslaginstallaties voldoende worden beperkt, mits de werkbaarheid van de voorwaarden ten volle kan worden gewaarborgd door doeltreffende uitvoering en monitoring. Dergelijke voorwaarden kunnen met name voorzien in een vereiste dat de eigenaar van het opslagsysteem of de opslagsysteembeheerder het beheer van het opslagsysteem overdraagt.

5. Indien de certificeringsinstantie concludeert dat de risico's voor de gaslevering niet kunnen worden beperkt door voorwaarden te stellen op grond van lid 4, onder meer door van de eigenaar van het opslagsysteem of de opslagsysteembeheerder te eisen het beheer van het opslagsysteem over te dragen, en derhalve de certificering weigert:

a) eist zij van de eigenaar van het opslagsysteem, de opslagsysteembeheerder of elke persoon die naar haar inzicht de energievoorzieningszekerheid of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie of van een lidstaat in gevaar zou kunnen brengen, dat afstand wordt gedaan van de aandelen of rechten waarover die persoon beschikt ten aanzien van de eigenaar van het opslagsysteem of de opslagsysteembeheerder, en stelt zij een termijn vast binnen welke daarvan afstand moet worden gedaan;

b) gelast zij in voorkomend geval voorlopige maatregelen om te waarborgen dat een dergelijke persoon geen zeggenschap of rechten over die eigenaar van het opslagsysteem of opslagsysteembeheerder kan uitoefenen totdat van de aandelen of rechten afstand is gedaan, en

c) treft zij passende compenserende maatregelen overeenkomstig nationaal recht.

6. De certificeringsinstantie stelt de Commissie onverwijld in kennis van haar ontwerpcertificeringsbesluit, met vermelding van alle relevante informatie.

Binnen 25 werkdagen na een dergelijke kennisgeving verstrekt de Commissie een advies over het ontwerpcertificeringsbesluit aan de certificeringsinstantie. De certificeringsinstantie houdt in de hoogste mate rekening met het advies van de Commissie.

7. Binnen 25 werkdagen na ontvangst van het advies van de Commissie vaardigt de certificeringsinstantie het certificeringsbesluit uit.

8. Voordat een nieuw aangelegde ondergrondse gasopslaginstallatie in gebruik wordt genomen, wordt de opslagsysteembeheerder gecertificeerd overeenkomstig de leden 1 tot en met 7. De opslagsysteembeheerder stelt de certificeringsinstantie in kennis van zijn voornemen om de opslaginstallatie in gebruik te nemen.

9. Opslagsysteembeheerders stellen de relevante certificeringsinstantie in kennis van elke geplande transactie die een herbeoordeling van hun naleving van de in de leden 1 tot en met 4 neergelegde certificeringsvoorschriften vereist.

10. Certificeringsinstanties monitoren de opslagsysteembeheerders voortdurend wat betreft de naleving van de in de leden 1 tot en met 4 vastgelegde certificeringseisen. Zij openen een certificeringsprocedure om de naleving opnieuw te beoordelen in elk van de volgende omstandigheden:

a) na ontvangst van een kennisgeving door de opslagsysteembeheerder op grond van lid 8 of lid 9;

b) op eigen initiatief, indien zij er kennis van hebben dat een geplande wijziging van rechten of van beïnvloeding op een opslagsysteembeheerder ertoe zou kunnen leiden dat de vereisten van de leden 1, 2 en 3 niet worden nageleefd;

c) na een met redenen omkleed verzoek van de Commissie.

11. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om de voortdurende werking van de ondergrondse gasopslaginstallaties op hun respectieve grondgebied te waarborgen. Die ondergrondse gasopslaginstallaties mogen hun activiteiten alleen stopzetten indien niet aan technische en veiligheidseisen wordt voldaan of indien de certificeringsinstantie na een beoordeling te hebben uitgevoerd en rekening houdend met een advies van het ENTSB voor gas, tot de conclusie komt dat een dergelijke stopzetting de gasleveringszekerheid op Unie- of nationaal niveau niet vermindert. In voorkomend geval worden passende compenserende maatregelen genomen indien stopzetting van de activiteiten niet wordt toegestaan.

12. De Commissie kan richtsnoeren verstrekken over de toepassing van dit artikel.

13. Dit artikel is niet van toepassing op delen van LNG-installaties die voor opslag worden gebruikt.

3. De aanpassingen aan de gasverordening genieten rechtstreekse werking en behoeven in nationaal recht niet te worden omgezet. Verordeningen hebben voorrang op het nationaal recht.

1.2. HET BELGISCH RECHT

4. Artikel 8, van de gaswet, dat verband houdt met 'Certificerings- en aanwijzingsprocedure van de beheerders - Definitief stelsel', vindt ook toepassing op de beheerder van de opslag.

Met andere woorden, op de beheerder van de opslag is in de gaswet eenzelfde certificeringsonderzoek, -procedure opgenomen zoals geldt voor de beheerder van het aardgasvervoersnet.

5. Artikel 8/1, § 1, van de gaswet bepaalt dat :

“In afwijking van artikel 8 wordt de aardgasonderneming die op 1 juli 2004 houder is van één of meer aardgasvervoersvergunningen met toepassing van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan, of van vergunningen voor de aardgasopslag, met inbegrip van de vergunningen afgeleverd met toepassing van de wet van 18 juli 1975 en de uitvoeringsbesluiten ervan, van rechtswege benoemd vanaf de datum van inwerkingtreding van dit artikel, tot, naargelang van het geval :

1° beheerder van het aardgasvervoersnet;

2° beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas;

3° beheerder van de LNG-installatie.

Elk van deze drie benoemingen geldt tot de definitieve aanwijzing van de betrokken beheerder, overeenkomstig artikel 8, of tot de weigering van de minister deze benoeming te aanvaarden.

§ 2. Elke in § 1 bedoelde beheerder kan de functie van gecombineerd netbeheerder vervullen.”

1.3. CREG BEVOEGDE INSTANTIE IN BELGIË VOOR CERTIFICERING VAN DE BEHEERDER VAN DE OPSLAG

6. Artikel 3bis, 1., eerste lid van de gasverordening laat de keuzemogelijkheid aan de lidstaten om als bevoegde instantie voor de certificering van de opslagsysteembeheerder aan te duiden, hetzij de nationale regulerende instantie, hetzij een andere bevoegde instantie die door de betrokken lidstaat is aangewezen op grond van artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) 2017/1938 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2017 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gasleveringszekerheid en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010 (hierna: Verordening 2017/1938).

De vraag wie de bevoegde instantie is om over te gaan tot het certificeren van de beheerder van de opslag, dient beantwoord te worden omdat de CREG niet is aangewezen als bevoegde instantie overeenkomstig artikel 3.2, van de Verordening 2017/1938).

7. Krachtens artikel 15/13, § 6, van de gaswet is de Algemene Directie Energie aangewezen als bevoegde instantie in de zin van artikel 3.2 van de Verordening (EU) 2017/1938, of genoemd de Federale instantie voor de bevoorradingzekerheid inzake gas.

Echter, de toereikende machtiging gegeven aan de Federale instantie voor de bevoorradingzekerheid inzake gas betreft een delegatie die restrictief geïnterpreteerd moet worden, in functie van haar expliciet toegewezen bevoegdheden. De Algemene Directie Energie beschikt immers niet over een algemene verordeningsbevoegdheid, in tegenstelling tot de Koning die krachtens artikel 108 van de Grondwet over een algemene uitvoeringsbevoegdheid beschikt¹.

8. *In casu*, werd geen koninklijk besluit uitgevaardigd die de Algemene Directie Energie, als Federale instantie voor de bevoorradingzekerheid inzake gas, bevoegd heeft verklaard om over te gaan tot de certificering van de beheerder van de opslag, overeenkomstig artikel 3bis, van de gasverordening.

Bovendien, moet de machtiging aan de Koning, voorzien in artikel 15/13, § 6, derde lid, van de gaswet en luidende als volgt:

¹ Zie paragraaf 4, tweede lid, advies Raad van State nr. 69.427/3 van 21 juni 2021 <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/69427.pdf>

“Na advies van de Federale instantie voor de bevoorradingszekerheid inzake gas, kan de Koning de uitvoeringsmaatregelen aannemen die noodzakelijk zijn voor de toepassing door de Federale instantie voor de bevoorradingszekerheid inzake gas van Verordening (EU) nr. 994/2010.”

gelet op de Memorie van Toelichting en het advies van de Raad van State, restrictief geïnterpreteerd worden. Het kan enkel gaan om die aangelegenheden die strikt noodzakelijk zijn voor de implementering door de door de Federale instantie voor de bevoorradingszekerheid inzake gas van de Verordening (EU) 2017/1938.

9. Met toepassing van de artikelen 8 en 15/14, § 2, 26², van de gaswet kan enkel de CREG beschouwd worden als de bevoegde instantie om over te gaan tot het certificeren van de beheerder van de opslag.

2. ANTECEDENTEN

10. Op datum van 17 oktober 2022 heeft Fluxys Belgium N.V. per brief de informatie overgemaakt aan de CREG, die haar zou moeten toelaten om Fluxys Belgium N.V. – beheerder van de opslag te certificeren overeenkomstig artikel 3*bis*, van de gasverordening. Als bijlage aan de brief is de laatste versie van de gecoördineerde statuten van Fluxys Belgium N.V. (10 mei 2022) gevoegd.

3. ADVIES EUROPESE COMMISSIE

11. Met toepassing van artikel 3*bis*, 6, van de gasverordening stelt de CREG de Europese Commissie onverwijld in kennis van haar ontwerpcertificeringsbesluit, met vermelding van alle relevante informatie. Binnen 25 werkdagen na een dergelijke kennisgeving verstrekt de Europese Commissie een advies over het ontwerpcertificeringsbesluit aan de CREG. De CREG houdt in de hoogste mate rekening met het advies van de Europese Commissie.

12. De CREG heeft op 27 oktober 2022 de ontwerpbeslissing voor advies aan de Europese Commissie meegedeeld. De Europese Commissie heeft binnen de 25 werkdagen geen advies aan de CREG laten geworden. De CREG heeft de schrijffout in paragraaf 28 van huidige eindbeslissing verbeterd.

² 26° de beheerders van het aardgasvervoersnet, een interconnector, de opslaginstallatie voor aardgas en de LNG installatie certificeren, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 8, § § 4*bis*, 4*ter* en 4*quater*, en van artikel 8*ter*. De commissie verzekert de bestendige monitoring van de onafhankelijkheid van de beheerders ten opzichte van bedrijven die rechtstreeks of onrechtstreeks actief zijn in de productie en/of de levering van aardgas en/of elektriciteit en, desgevallend, gaat zij over op eigen initiatief tot de certificeringprocedure. De commissie kan van de beheerders en van de bedrijven die actief zijn in de productie en de levering van aardgas alle informatie eisen die nuttig is voor haar opdrachten in het kader van deze certificeringprocedures. De commissie waakt over het vrijwaren van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige informatie en/of informatie met een persoonlijk karakter;

4. NIET-OPENBARE RAADPLEGING

13. Met toepassing van artikel 41, van het Huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG, van 14 december 2015³ heeft het directiecomité beslist om een niet-openbare raadpleging te organiseren over de ontwerpbeslissing om redenen dat de ontwerpbeslissing slechts rechtsgevolgen heeft voor Fluxys Belgium N.V..

14. Het directiecomité van de CREG stelt de raadplegingsperiode vast op drie weken. De raadplegingsperiode gaat in op vrijdag 28 oktober 2022 23.59 uur om te eindigen op vrijdag 18 november 2022 om 23.59 uur.

15. Per brief van 14 november 2022 heeft Fluxys Belgium N.V. geantwoord dat behoudens een schrijffout zij geen opmerkingen hebben op de ontwerpbeslissing (Bijlage 2, van huidige ontwerpbeslissing).

5. BEOORDELING

5.1. BESCHRIJVING OPSLAGINSTALLATIE VOOR AARDGAS TE LOENHOUT

16. Fluxys Belgium N.V. werd aangesteld als de onafhankelijke operator van de opslaginfrastructuur in België (zoals bepaald door het KB van 23 februari 2010). Het bedrijf bezit en exploiteert de opslaginfrastructuur te Loenhout, die verbonden is met het Belgische aardgasvervoersnet, in het bezit van en geëxploiteerd door Fluxys Belgium. Het opgeslagen hoogcalorisch aardgas kan afkomstig zijn van het VK, Duitsland, Rusland, Noorwegen, LNG-bronnen en Nederland en kan gebruikt worden om de Belgische markt en andere verbonden Europese markten te bevoorraden.

17. Fluxys Belgium N.V. is eigenaar van de opslaginstallatie voor aardgas.

18. De toegang tot de opslaginstallatie voor aardgas is gereguleerd in België. Hierop is van toepassing de gedragscode aardgas, zoals vastgesteld door de CREG bij beslissing(B)2411 van 31 augustus 2022⁴.

Op basis van de bepalingen van de gedragscode aardgas stelt Fluxys Belgium N.V. een standaard opslagcontract (i.e. SSA – met contractuele voorwaarden), een toegangsreglement voor opslag (i.e. ACS – met toegangsregels en procedures) en een opslagprogramma (het onderhavige document) op.

19. De opslaginstallatie van Loenhout is een “grondwaterlaag” type van opslag (aquifer) voor hoogcalorisch aardgas die voornamelijk gebruikt voor seizoensopslag met een hoge gebruiksflexibiliteit. De opslaginstallatie van Loenhout heeft een werkvolume van maximum 9 TWh, wat gelijk is aan min of meer 5% van het jaarlijkse gasverbruik in België.

De ondergrondse gasopslag te Loenhout biedt opslaggebruikers de mogelijkheid om gas op te slaan: enerzijds bij een overvloed aan invoer tijdens de zomermaanden en anderzijds als reservebron in de winter, om de eindklanten te kunnen bevoorraden. In de wintermaanden kan die opslagcapaciteit

³ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2015121401&table_name=wet

⁴ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2411>

pieken in de consumptie van de openbare distributie die het gevolg zijn van lage temperaturen helpen afvlakken.

Gasopslag heeft ook een systeemwaarde. Daarmee wordt de waarde bedoeld die de opslag levert aan de Belgische gasmarkt en het hele energiesysteem, om onbalansen op te vangen, door bij te dragen aan de energietransitie of door tijdens de conversie naar hoogcalorisch gas voor extra flexibiliteit te zorgen.

Ten slotte, speelt de gasopslag in Loenhout ook een belangrijke rol in het incidentbeheer en in de leveringszekerheid, doordat met deze opslag gasonderbrekingen naar de distributienetbeheerders, de eindklanten en de elektriciteitscentrales kunnen voorkomen en opvangen worden. Bij een gasonderbreking van de invoer op een grenspunt wordt de gasopslag ingezet als buffer. Dat gebeurt door de operationele capaciteit die Fluxys Belgium N.V. als beheerder van het aardgasvervoersnet heeft gereserveerd, aan te spreken. Zo krijgt de markt de tijd om op de gasonderbreking te reageren en hoeveelheden naar andere grenspunten te verschuiven. Als het afschakelplan in werking treedt, mogen vervolgens ook de opgeslagen hoeveelheden van de opslaggebruikers worden opgeëist, om te voorkomen dat de gastoevoer naar de beschermde klanten in het gedrang zou komen.

20. Uit het voorgaande blijkt dat de opslaginstallatie van Loenhout de veerkracht van het vervoersnet van Fluxys Belgium N.V. verhoogt en de Belgische marktpelers de nodige flexibiliteit biedt voor de bevoorrading van hun klanten. Daarnaast is het duidelijk dat de rol van de opslaginstallatie van Loenhout inzake bevoorradingzekerheid zich beperkt tot de Belgische nationale markt.

21. De maximale injectie-, opslag volume- en uitzendcapaciteiten die beschikbaar worden gesteld door Fluxys Belgium N.V., rekening houdend met de systeemintegriteit van de opslaginstallatie, zijn:

	Maximaal Capaciteitsaanbod
Opslagvolume	770 Million m ³ (N)
Injectie	325.000 m ³ (n)/h
Uitzending	625.000 m ³ (n)/h

22. Worden als capaciteit aangeboden:

- een default SBU: bevat standaard zowel vaste als voorwaardelijke capaciteit;
- een golden SBU: bevat standaard enkel vaste capaciteit.

23. Worden als basisdiensten aangeboden:

- gebundelde basisdiensten: de injectie-, opslag volume- en uitzenddiensten worden aangeboden door middel van standaardeenheden (SBU's);
- ontbundelde diensten conform artikel 15.2 van de Europese Verordening 715/2009.

24. Betreffende ongebruikte capaciteit biedt Fluxys Belgium N.V. aan de opslaggebruiker aan:

- booster Capaciteit: de opslaggebruiker heeft het recht om injectie- of uitzendcapaciteit te gebruiken boven zijn onderschreven capaciteiten indien een andere opslaggebruiker de overeenkomstige capaciteit niet gebruikt;
- prioriteit Booster Capaciteit: kan worden onderschreven op seizoensbasis of op kortere termijn. Het stelt opslaggebruikers in staat voorrang te hebben op de ongebruikte capaciteit voor de periode waarvoor de capaciteit is onderschreven.

25. Daarnaast biedt Fluxys Belgium N.V. ook Additionele Diensten op jaarlijkse of korte termijn basis (dagelijks, wekelijks of maandelijks) aan als vaste of onderbreekbare/conditionele diensten betrekking

hebbend op injectie-, opslag volume- en uitzenddiensten of elke combinatie hiervan enerzijds en Aanvullende diensten anderzijds, met name:

- overdracht Gas op Voorraad (GIS-transfer): De opslaggebruiker draagt zijn opgeslagen aardgas (gas op voorraad of GIS) over naar een andere opslaggebruiker;
- overdracht Gas op Voorraad (GIS-overschrijding): De opslaggebruiker kan zijn onderschreven opslagvolume overschrijden tot 105% van zijn opslagvolume en zal een dagelijkse vergoeding betalen ten opzichte van zijn maximale GIS-overschrijding tijdens die dag;
- gegevenstoegang: De opslaggebruiker heeft toegang tot online informatiediensten via het elektronisch data platform voor opslag;
- secundaire markt platform: online.

5.2. ARTIKEL 3BIS, VAN DE GASVERORDENING

26. Luidens artikel 3bis, 1., van de gasverordening (*Dit artikel is ook van toepassing op opslagsysteembeheerders die onder zeggenschap staan van transmissiesysteembeheerders die reeds gecertificeerd zijn op grond van de ontvlechtigsvoorschriften van de artikelen 9, 10 en 11 van Richtlijn 2009/73/EG*) moet worden vastgesteld dat de beheerder van de opslag onder zeggenschap staat van de beheerder van het aardgasvervoersnet. Het beheer van beide vervoersinstallaties wordt waargenomen door de rechtspersoon Fluxys Belgium N.V.

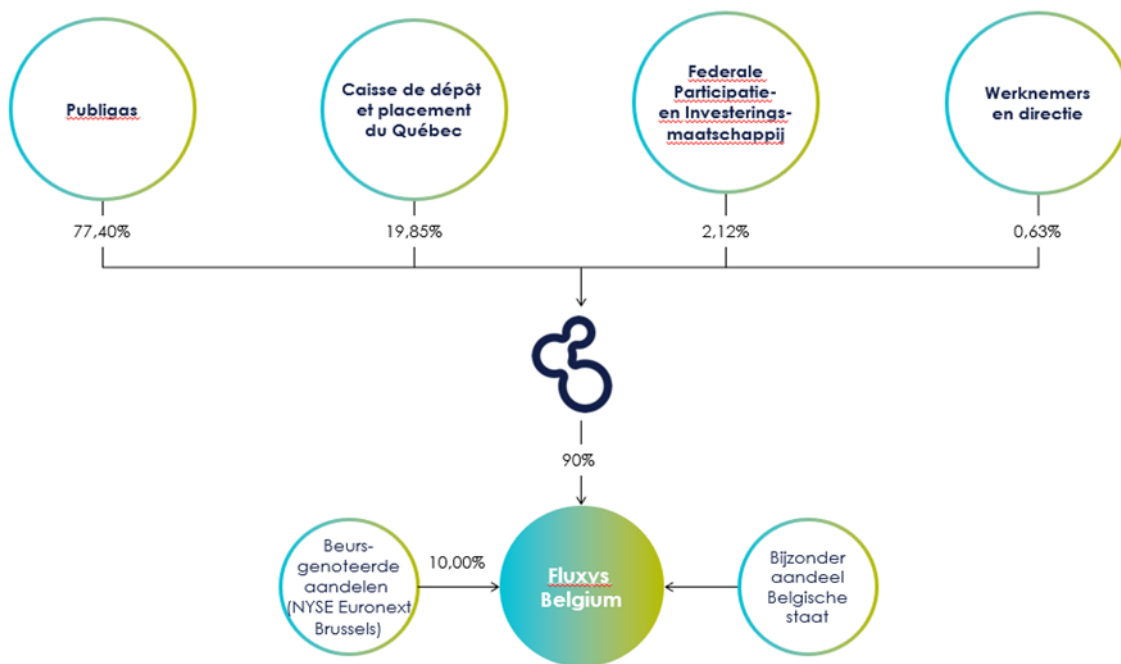
27. Fluxys Belgium N.V., als beheerder van het aardgasvervoersnet, werd bij beslissing(B)1166 van 27 september 2012 gecertificeerd⁵ overeenkomstig het model van *full Ownership Unbundling*.

28. Het werkvolume van de opslagruimte te Loenhout bedraagt 9TWh, hetgeen dus meer bedraagt dan 3,5TWh, zoals bedoeld in artikel 3bis, 2., eerste lid, van de gasverordening. Op 31 maart 2021 bedroeg de vullingsgraad 2,0999TWh, hetzij 23,33% gevuld, wat minder is dan 30% en op 31 maart 2022 bedroeg de vullingsgraad 1,1455TWh, hetzij 12,71% gevuld, wat opnieuw minder is dan 30%, zoals bedoeld in artikel 3bis, 2., eerste lid, van de gasverordening.

Gelet op wat voorafgaat is de CREG gehouden om uiterlijk op 1 november 2022 een ontwerpcertificeringsbesluit uit te vaardigen.

29. Aangaande artikel 3bis, 3.a), van de gasverordening stelt Fluxys Belgium dat: *“Om dit mogelijke risico te evalueren, wordt bekeken wie de aandeelhouders van Fluxys Belgium NV zijn, wie van hen zeggenschap heeft over de onderneming, en uiteindelijk of ze al dan niet een belang bij hebben om de energievoorzieningszekerheid van België, andere lidstaten of de Unie in gevaar te brengen door de opslaginstallatie onvoldoende te benutten en te vullen. Het aandeelhouderschap van de NV Fluxys Belgium, is vandaag als volgt samengesteld :”*

⁵ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b120927-cdc-1166>

30. Fluxys Belgium N.V. vervolgt verder: “Hieruit blijkt dat Fluxys Belgium NV onder de exclusieve controle valt van Fluxys NV (met 90 % van de aandelen), die op haar beurt gecontroleerd wordt door Publigas CV (met 77,40% van de aandelen). De aandeelhouders van Publigas CV (Publigas) zijn Belgische gemeenten en gemeentelijke holdings.

Naast Publigas, houdt Caisse de dépôt et placement du Québec (CDPQ) vandaag een minderheidsparticipatie in Fluxys NV met 19,85% van de aandelen. CDPQ is een financiële instelling die hoofdzakelijk fondsen beheert voor pensioenregelingen en publieke en private verzekeringen in Canada (Québec). Op 23 september 2022 kondigde CDPQ de aanstaande overdracht aan van zijn belang van 19,85% aan 4 partijen, namelijk Energy Infrastructure Partners AG (EIP) [VERTROUWELIJK], Ethias [VERTROUWELIJK], AG Insurance NV [VERTROUWELIJK] en de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM, die nu al aandeelhouder is) [VERTROUWELIJK]. Het is de intentie van de betrokken partijen om deze transactie tegen eind 2022 (of ten laatste begin 2023) af te ronden⁶.”

31. De CREG zal in het kader van het toezicht op de permanente naleving van de ontvlechtingregels betreffende *full Ownership Unbundling* deze transactie ten gepaste tijde controleren.

32. Fluxys Belgium N.V. vervolgt verder: “De resterende aandelen van Fluxys NV zijn vandaag in handen van de FPIM ten belope van 2,12% [VERTROUWELIJK] en van de werknemers en het management van de Fluxys groep ten belope van 0,63%.

De meerderheidsparticipatie van Publigas in Fluxys NV⁷ en onrechtstreeks in Fluxys Belgium NV wordt weerspiegeld in de samenstelling van de organen van deze vennootschappen alsmede in hun bestuursstructuur. Zo bestaat de raad van bestuur van Fluxys Belgium NV uit 20 bestuurders, [VERTROUWELIJK]. De resterende bestuurders bestaan uit respectievelijk 7 onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 1, 45° van de Gaswet en de gedelegeerd bestuurder van de vennootschap. Elke bestuurder beschikt over een stem en de beslissingen van de raad worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders (artikel 12 van de statuten van Fluxys Belgium NV, waarvan de laatste versie aangehecht als bijlage 1 aangehecht is). De door Publigas

⁶ De beoogde transactie zal het onderwerp maken van een aparte werkworm (gerelateerd aan de certificering van de beheerder van het aardgasvervoersnet) en zal aan uw Commissie gemeld en meer in detail uitgelegd worden.

⁷ De voorgenomen transactie zal geen verandering brengen in het controlebelang van Publigas in Fluxys NV.

benoemde bestuurders kunnen dus alle beslissingen van het bedrijf bepalen, en in het bijzonder alle beslissingen nemen die ervoor zorgen dat (i) de beheerder van de opslaginstallatie over alle menselijke, technische, fysieke en financiële middelen beschikt die nodig zijn om de werkzaamheden van opslag van aardgas daadwerkelijk uit te voeren en (ii) de nodige stimuli voorzien zijn om een voldoende benutting en vulling van de ondergrondse gasopslaginstallatie te garanderen zodanig dat de ondergrondse opslaginstallatie haar ondersteunende rol kan spelen voor de bevoorradingszekerheid van België en de aanpalende lidstaten alsmede voor de algemene flexibiliteit van de energiesystemen.

De Belgische aandeelhouder-gemeenten van Publigas hebben belang bij het veiligstellen van de energievoorziening van het land en willen daarom dat de opslaginstallatie volledig wordt gevuld zodat er geen risico voor de gasleveringszekerheid op nationaal, regionaal of Unieniveau bestaat.

Bovendien heeft de FPIM, hoewel een minderheidsaandeelhouder, er ook belang bij dat de opslagplaats wordt gevuld en dat daartoe stimulansen worden gegeven. De FPIM is immers een federale Belgische holding die, voor rekening van de Belgische Staat, het beheer voert over deelnemingen in openbare en particuliere ondernemingen die van strategisch economisch belang zijn voor België.

Als beheerder van een Canadees pensioenfonds is CDPQ een financiële investeerder in Fluxys NV en vormt het geen bedreiging voor het naar behoren benutten en vullen van de opslaginstallatie. CDPQ is hoe dan ook een minderheidsaandeelhouder en kan de beslissingen van Fluxys Belgium NV niet beïnvloeden. De afronding van de hierboven beschreven voorgenomen transactie mag deze analyse niet veranderen: de potentiële kopers van het belang van CDPQ hebben allemaal het profiel van financiële investeerders⁸ die ook geen bedreiging zouden vormen voor het naar behoren benutten en vullen van de opslaginstallatie. Daarenboven zouden ze ook minderheidsaandeelhouders zijn.

Daarnaast dient ook nog op opgemerkt te worden dat, overeenkomstig het koninklijk besluit van 16 juni 1994 tot instelling van een specifieke actie ten gunste van de Belgische staat, de federale minister van Energie het recht heeft om zich te verzetten tegen elke overdracht, overdracht tot zekerheid of bestemmingswijziging van de strategische activa van de NV Fluxys Belgium, indien de minister van oordeel is dat deze operatie de nationale belangen in de energiesector schaadt. De opslaginstallatie Loenhout is in de lijst van strategische activa opgenomen. Dit betekent dat, indien nodig, de minister van Energie zich kan verzetten tegen de overdracht van de eigendom van deze installatie aan entiteiten uit derde landen die de energievoorzieningszekerheid of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie of van België in gevaar zou kunnen brengen. Bovendien heeft de federale minister van Energie het recht om twee vertegenwoordigers van de federale regering in de raad van bestuur van Fluxys Belgium NV te benoemen met raadgevende stem. Deze vertegenwoordigers kunnen binnen vier werkdagen bij de minister beroep aantekenen tegen elke beslissing van de Raad van Bestuur van Fluxys Belgium die zij strijdig achten met de richtsnoeren van het energiebeleid van het land, met inbegrip van de doelstellingen van de regering inzake energievoorziening van het land.

Op basis van het bovenstaande is het risico voor de gasleveringszekerheid op nationaal, regionaal of Unieniveau die zou voortvloeien uit de eigendom, de levering of andere commerciële relaties van Fluxys Belgium zo goed als onbestaand.”

33. De CREG deelt het besluit van Fluxys Belgium N.V., zijnde het risico voor de gasleveringszekerheid op nationaal, regionaal of Unieniveau, voortvloeiende uit de eigendom, de levering of andere commerciële relaties van Fluxys Belgium N.V., zo goed als onbestaande is.

⁸ EIP is een Zwitserse fondsbeheerder die actief is in de energiesector. Ethias NV is de operationele entiteit van een Belgische verzekeringsgroep die al zijn levens- en schadeverzekeringsactiviteiten centraliseert. EthiasCo bvba is een holding die hoofdzakelijk vier participaties beheert: Ethias NV (5%), Vlaamse Energie Holding (13,34%), Socofe (4,05%) en Ethias Services (0,1%). AG Insurance NV is een Belgische verzekeringsmaatschappij die levens- en schadeverzekeringen en aanvullende pensioenen aanbiedt.

34. Aangaande artikel 3bis.3.b), van de gasverordening stelt Fluxys Belgium N.V. dat: *“Gezien de beperkte omvang van de opslaginstallatie in Loenhout en het louter nationale karakter van de bijdrage ervan aan de voorzieningszekerheid (zie titel b. supra), is de kans onbestaande dat zich een risico waarvan sprake onder punt b) voordoet. De opslagfaciliteit in Loenhout is immers niet (rechtstreeks of onrechtstreeks) onderworpen aan enige volkenrechtelijke verplichting of verbintenis die de Unie jegens derde landen zou hebben.”*

35. De CREG deelt het besluit van Fluxys Belgium N.V..

36. Aangaande artikel 3bis.3.c), van de gasverordening stelt Fluxys Belgium N.V. dat: *“Gezien de beperkte omvang van de opslaginstallatie in Loenhout en het louter nationale karakter van de bijdrage ervan aan de voorzieningszekerheid (zie titel b. supra), is de kans onbestaande dat zich een risico waarvan sprake onder punt c) voordoet. De opslagfaciliteit in Loenhout is immers niet (rechtstreeks of onrechtstreeks) onderworpen aan enige volkenrechtelijke verplichting of verbintenis die België jegens derde landen zou hebben.”*

37. De CREG deelt het besluit van Fluxys Belgium N.V..

38. Aangaande artikel 3bis.3.d), van de gasverordening noteert de CREG dat Fluxys Belgium N.V. meldt dat er geen specifieke feiten of omstandigheden zijn die moeten worden vermeld naast de informatie die reeds is verstrekt in de antwoorden op de punten a) tot en met c) van artikel 3 bis, 3., van de gasverordening.

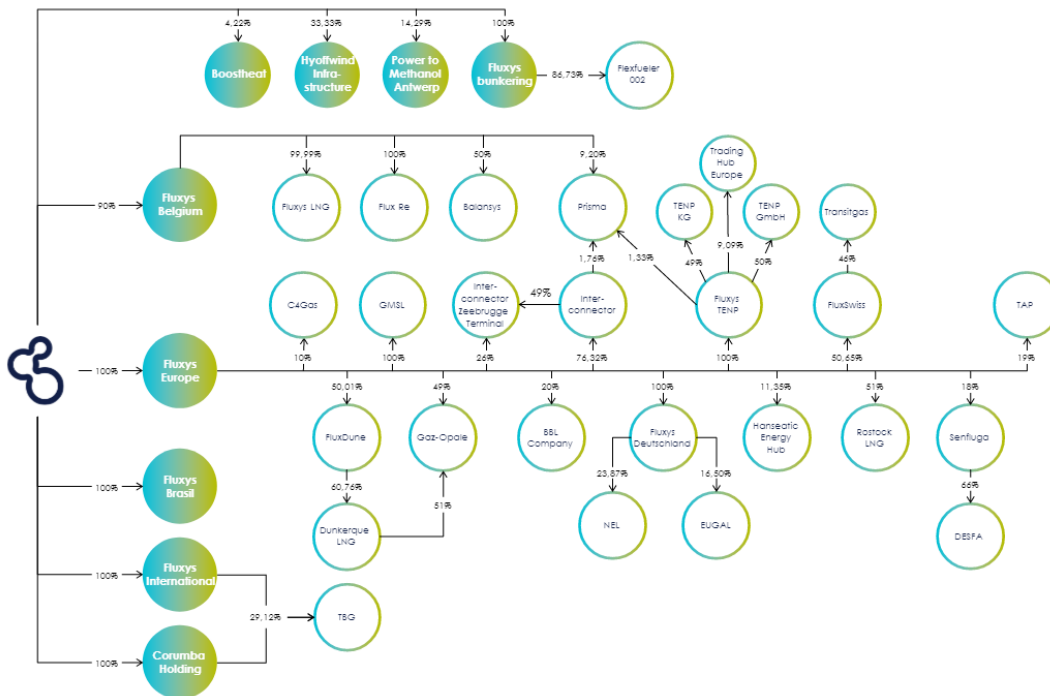
39. Uit wat voorafgaat besluit de CREG dat de certificering aan Fluxys Belgium N.V. als beheerder van de opslag met toepassing van artikel 3bis, van de gasverordening kan worden toegestaan.

5.3. ARTIKEL 8, VAN DE GASWET

40. Artikel 8, van de gaswet houdt de omzetting in van de certificeringseisen *full Ownership Unbundling*, bedoeld in artikel 9.1, van de Richtlijn 2009/73/EG van het Europees parlement en de raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt (hierna: gasrichtlijn)).

41. In het kader daarvan stelt de CREG vast dat:

- Fluxys Belgium N.V. eigenaar is van de opslaginstallatie voor aardgas te Loenhout (artikel 9.1. a, van de gasrichtlijn).
- Gelet op:
 - o het organigram in paragraaf 0 en de paragrafen 30 tot 32 van huidige ontwerpbeslissing;
 - o het organigram van de verschillende dochtervennootschappen, waaronder Fluxys Belgium N.V., die behoren tot de holding Fluxys en die allen deelnamen/participaties inhouden in netwerkinfrastructuur en/of netbeheer (waaronder Prisma en Balansys);

9

- de samenstelling van de raad van bestuur van Fluxys Belgium N.V. bestaande uit 20 bestuurders, waarvan er 11 op voorstel van Publigas zijn benoemd en 1 op voorstel van CDPQ en de resterende bestuurders bestaan uit respectievelijk 7 onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 1, 45° van de gaswet en de gedelegeerd bestuurder van de vennootschap;
- het feit dat elke bestuurder over één stem beschikt en de beslissingen van de raad van bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders (artikel 12 van de statuten van Fluxys Belgium NV, bijlage 1 huidige ontwerpbeslissing). Dit betekent dat de door Publigas benoemde bestuurders alle beslissingen van het bedrijf bepalen, en in het bijzonder alle beslissingen nemen die ervoor zorgen dat (i) de beheerder van de opslag over alle menselijke, technische, fysieke en financiële middelen beschikt die nodig zijn om de werkzaamheden van opslag van aardgas daadwerkelijk uit te voeren en (ii) de nodige stimuli voorzien zijn om een voldoende benutting en vulling van de ondergrondse gasopslaginstallatie te garanderen zodanig dat de ondergrondse opslaginstallatie haar ondersteunende rol kan spelen voor de bevoorradingszekerheid van België en de aanpalende lidstaten alsmede voor de algemene flexibiliteit van de energiesystemen.

Mag hieruit worden vastgesteld dat Fluxys Belgium N.V. als beheerder van de opslag voldoet aan de eisen gesteld in de artikelen 9.1 b), i en ii), van de gasrichtlijn?

- Gelet op de paragrafen 18 en 22 tot en met 25, van huidige ontwerpbeslissing, stelt de CREG vast dat Fluxys Belgium N.V. handelt als een beheerder van de opslag. De toegang tot de opslaginstallatie voor aardgas te Loenhout is onderhevig aan een gereguleerde toegang op basis van door de CREG goedgekeurde tarieven.
 - Voor de gereguleerde toegang tot de opslaginstallatie verwijst de CREG naar de bepalingen hierover opgenomen in de gedragscode aardgas (zie paragraaf 18 van huidige ontwerpbeslissing);

⁹ <https://www.fluxys.com/nl/company>

- Voor wat betreft de goedgekeurde tarieven verwijst de CREG naar het persbericht van 4 juli 2022¹⁰.

Verder beschikt Fluxys Belgium N.V. over een vergunning voor het opsporen en exploiteren van de ondergrondse bergruimte te Loenhout¹¹.

6. CONCLUSIE

Met toepassing van artikel 3*bis* van de Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees parlement en de raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005, beslist de CREG de aanvraag tot certificering van Fluxys Belgium N.V. als beheerder van de opslag, ingediend bij de CREG op 17 oktober 2022, goed te keuren.

///

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

¹⁰ <https://www.creg.be/nl/publicaties/persbericht-pr220704>

¹¹ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&caller=summary&pub_date=06-11-24&numac=2006011452 (Koninklijk besluit van 28 september 2006)

BIJLAGE 1

**Brief Fluxys Belgium N.V. van 17 oktober 2022, met in bijlage de
gecoördineerde statuten, versie 10 mei 2022 – Nederlands**

BIJLAGE 2

Brief Fluxys Belgium N.V. van 14 november 2022 – Nederlands